

HOTĂRÂRE Nr. 775 din 14 iulie 2005

pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central

Text în vigoare începând cu data de 1 februarie 2008

Text actualizat în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 23 octombrie 2007:

- Rectificarea publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1163 din 22 decembrie 2005;
- Hotărârea Guvernului nr. 1226/2007.

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, având în vedere prevederile art. 82 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 50/2005*) pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de acte normative spre adoptare, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

*) Hotărârea Guvernului nr. 50/2005, republicată, a fost abrogată. A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 1226/2007.

ARTICOL UNIC

Se aprobă Regulamentul privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ANEXA 1

REGULAMENT

privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central

CAP. 1

Dispoziții cu caracter general

ART. 1

Procedurile instituite prin prezentul regulament determină funcția, scopul și metodologia procesului de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivelul autorităților și instituțiilor publice din administrația publică centrală.

ART. 2 *** Abrogat

ART. 3

(1) Procedurile se aplică de ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale care inițiază proiecte de acte normative.

(2) Unitățile specializate în domeniul politicilor publice, denumite în continuare unități de politici publice, se constituie la nivelul ministerelor și al altor organe de specialitate ale administrației publice centrale care inițiază proiecte de acte normative, prin ordin al conducătorului instituției.

(3) Au obligația de a respecta prezentele proceduri și consiliile, comisiile, comitetele interministeriale și grupurile de lucru interministeriale constituite conform legii.

CAP. 2

Definiții

ART. 4

În cadrul prezentului regulament vor fi folosite următoarele definiții:

- a) *** Abrogată
- b) *** Abrogată
- c) *** Abrogată
- d) variantele de politici publice - soluții tehnice care rezolvă o anumită problemă de politică publică;
- e) identificarea variantelor - o etapă în procesul politicilor publice, care constă în generarea unor posibilități tehnice de soluționare pentru o anumită problemă de politici publice, de către colectivele speciale, cu consultarea societății civile. Variantele de politici publice nu reprezintă acte normative;
- f) *** Abrogată
- g) varianta aleasă spre a fi implementată - acea variantă dintre cele prezentate în propunerea de politici publice care obține acordul conducerii ministerului inițiator în vederea implementării ei;
- h) implementarea variantei de politici publice - etapă a procesului politicilor publice care constă în totalitatea activităților prin care o variantă de politici publice este pusă în aplicare, prin adoptarea unuia sau mai multor acte normative, respectiv aplicarea unui plan de acțiune corespunzător;
- i) monitorizarea - etapă a procesului politicilor publice care cuprinde culegerea de informații cu privire la modalitatea în care au fost obținute rezultatele implementării unei anumite politici publice;
- j) activitatea de evaluare utilizează informațiile prezentate în etapa de monitorizare și are ca scop formularea unor concluzii finale cu privire la rezultatele politicii publice implementate;
- k) metodologia de monitorizare și evaluare constă într-o serie de instrumente și metode a căror aplicare furnizează date cu privire la modul în care o anumită politică publică a fost implementată.

ART. 5

Procedurile reglementează următoarele etape ale procesului politicilor publice desfășurat la nivelul organelor de specialitate ale administrației publice centrale:

- a) identificarea, alegerea și fundamentarea variantelor de politici publice;
- b) monitorizarea implementării și evaluarea politicii publice.

ART. 6

Identificarea problemei de politici publice se realizează folosindu-se următoarele surse:

- a) Programul de guvernare;
- b) strategiile sectoriale și generale ale autorităților administrației publice centrale inițiatoare de proiecte de acte normative;
- c) problemele care apar pe parcursul guvernării și care au un impact economic, social și ecologic semnificativ.

CAP. 3

Identificarea, alegerea și fundamentarea variantelor de politici publice

ART. 7

(1) Identificarea și alegerea variantelor de politici publice au ca rezultat obținerea unei soluții tehnice pentru o problemă de politici publice.

(2) Pentru obținerea acestei soluții se parcurg următoarele etape:

- a) identificarea și fundamentarea variantelor;
- b) alegerea și fundamentarea aprofundată a variantei de politici publice care va fi implementată.

ART. 8

(1) Activitatea de identificare a variantelor se desfășoară în cadrul instituției inițiatoare a politicii publice de către direcțiile de specialitate sub coordonarea unităților de politici publice din cadrul ministerelor.

(2) Activitatea de identificare a variantelor se realizează cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, partenerilor sociali, asociațiilor profesionale și a reprezentanților sectorului privat implicați, afectați sau interesați de modul în care este rezolvată problema respectivă.

ART. 9

Activitatea de fundamentare a variantelor constă în realizarea de studii și analize care furnizează informații cu privire la:

- a) oportunitatea rezolvării problemei;
- b) prezentarea variantelor;
- c) bugetul estimat pentru fiecare variantă;
- d) impactul estimat al variantelor identificate;
- e) criteriile de evaluare a variantelor și de alegere a celeia care este recomandată spre implementare;
- f) planul de acțiune pentru varianta recomandată.

ART. 10

Activitatea de fundamentare are ca rezultat documentul denumit propunere de politici publice, elaborat de către direcțiile de specialitate sub coordonarea unităților de politici publice din cadrul ministerelor și al altor organe de specialitate ale administrației publice centrale, care cuprinde în formă concisă rezultatele studiilor și analizelor, precum și ale activității de consultare a societății civile cu privire la diferitele variante de soluționare identificate. Propunerea de politici publice cuprinde și un plan de acțiune cu ajutorul căruia se va implementa varianta de politici publice care a fost aleasă de conducerea organului administrației publice inițiatoare pentru a fi implementată.

ART. 11

(1) Unitățile de politici publice se înființează în cadrul ministerelor și al altor instituții publice centrale, prin ordin al conducătorului instituției, și se subordonează acestuia. Din cadrul unităților de politici publice pot face parte manageri publici, consilieri de integrare, personal contractual și funcționari publici. Personalul unităților de politici publice trebuie să aibă experiență în domeniul politicilor publice și al managementului de proiect.

(2) Unitățile de politici publice îndeplinesc următoarele atribuții:

a) asigură consultanță departamentelor de specialitate din cadrul ministerelor în ceea ce privește elaborarea propunerii de politici publice;

b) monitorizează respectarea procedurilor adoptate prin prezentul regulament în cadrul ministerului în care își desfășoară activitatea;

c) sunt responsabile cu trimiterea propunerii de politici publice Unității de politici publice din cadrul Secretariatului General al Guvernului;

d) elaborează rapoarte de monitorizare și evaluare cu privire la politicile publice inițiate și implementate la nivelul ministerelor, în colaborare cu departamentele de specialitate.

ART. 12

Activitatea unităților de politici publice în cadrul ministerelor se desfășoară, după caz, în colaborare cu alte ministere și organe specializate ale administrației publice centrale.

ART. 13

(1) *** Abrogat

(2) Modelul privind elaborarea propunerii de politici publice este prevăzut în anexa nr. 1.

ART. 14 *** Abrogat

ART. 15 *** Abrogat

ART. 16 *** Abrogat

CAP. 4

Monitorizarea și evaluarea politicilor publice

ART. 17

Monitorizarea și evaluarea politicilor publice reprezintă activități care se desfășoară în timpul și după implementarea politicilor publice, urmărindu-se stabilirea gradului de realizare a obiectivelor politicii publice.

ART. 18

Potrivit prezentului regulament, monitorizarea și evaluarea politicilor publice se desfășoară la nivelul tuturor autorităților administrației publice centrale și au ca obiect activitățile și rezultatele procesului de elaborare a politicilor publice.

ART. 19

Metodologia monitorizării și evaluării politicilor publice este prevăzută în propunerea de politici publice.

ART. 20

Monitorizarea trebuie să evidențieze următoarele aspecte:

a) modificările instituționale care au survenit în urma implementării politicii publice;

b) modificările asupra situației grupurilor-țintă vizate, atât pe parcursul implementării, cât și la finalizarea acesteia;

c) costurile implementării;

d) respectarea termenelor și a conținutului activităților din cadrul planului de acțiune;

e) întârzierile în realizarea activităților și motivul producerii lor.

ART. 21

Unitățile de politici publice din cadrul autorităților administrației publice centrale au obligația de a elabora rapoarte periodice de monitorizare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2. Activitățile de monitorizare și evaluare pot fi subcontractate și altor organizații din mediul privat, neguvernamental, din mediul academic și de învățământ superior.

ART. 22

Criteriile de evaluare a unei politici publice vizează:

a) măsura în care rezultatele implementării politicilor publice corespund cu cele stabilite în etapa de formulare a politicilor publice;

b) raportul dintre costurile obținerii rezultatelor și cele preconizate în etapa de formulare a politicilor publice și precizate în strategia de implementare;

c) respectarea conținutului activităților și a termenelor stabilite în planul de acțiune.

ART. 23

Activitatea de evaluare se realizează periodic, la termenele precizate în propunerea de politici publice, și se finalizează prin elaborarea unui raport, al cărui formular este prevăzut în anexa nr. 2.

CAP. 5

Dispoziții finale

ART. 24

Ministerele și celelalte autorități ale administrației publice centrale vor analiza periodic stadiul aplicării procedurilor stabilite prin prezentul regulament în domeniul lor de activitate și vor face propuneri temeinic justificate de adaptare a dispozițiilor prezentelor proceduri la cerințele impuse de evoluția vieții economico-sociale.

ART. 25

Prevederile prezentului regulament nu se aplică acelor programe de politici publice inițiate anterior intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

ART. 26

Prevederile prezentului regulament intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2006.

ART. 27

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul regulament.

ANEXA 1*)

la regulament

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

Către
Secretariatul General al Guvernului
Unitatea de Politici Publice

PROPUNERE DE POLITICI PUBLICE

Formular

1) Instituția inițiatoare			
2) Formularea problemei			
3) Denumirea politicii			
4) Scop			
5) Obiective generale/ obiective specifice			
6) Beneficiari			
7) Variante de soluționare	Varianta 1	Impact 1 Economic Social Ecologic (dacă e cazul)	Buget estimat 1
	Varianta 2	Impact 2 Economic Social Ecologic (dacă e cazul)	Buget estimat 2
	Varianta 3	Impact 3 Economic Social Ecologic (dacă e cazul)	Buget estimat 3
8) Procesul de consultare	Organizații, instituții consultate	Rezultatul consultării (variante alternative de soluționare propuse, puncte de vedere, poziții exprimate)	
9) Varianta de soluționare recomandată	Prezentarea variantei - beneficii/riscuri; - impact detaliat; - grupuri vizate; - modalități și termene de monitorizare/evaluare; - indicatori de performanță.	Termene preconizate de	Buget estimat

Planul de acțiuni

(se referă la varianta de politici publice care este aleasă spre implementare)

Activitate necesară implementării					
Termen de realizare	Responsabil	Buget	Rezultate	Raport de monitorizare	Raport de evaluare
Activitatea 1					
Subactivitatea 1a					
Subactivitatea 1b					

Precizați data limită pentru realizarea unei activități/subactivități	Menționați instituția responsabilă și persoana de contact	Precizați bugetul alocat fiecărei activități detaliat pe principalele capitole de cheltuieli (cheltuieli materiale, de servicii, salarii etc.)	Enumerați rezultatele cuantificând cât mai mult	Precizați termenul de realizare a raportului (ex: după activitatea 4)	Precizați termenul de realizare a raportului (ex: după activitatea n)
Activitatea 2					
Subactivitatea 2a					
Subactivitatea 2b					
Activitatea 3					
Subactivitatea 3a					
Subactivitatea 3b					
Activitatea 4					
Subactivitatea 4a					
Subactivitatea 4b					
Activitatea n					
Subactivitatea na					
Subactivitatea nb					

ANEXA 2
la regulamentul

PROPUNERE DE POLITICI PUBLICE
Instrucțiuni de completare

1. Instituția inițiatoare

Denumirea instituției care inițiază politica publică

2. Formularea problemei

- La acest capitol se descrie pe scurt problema care a condus la necesitatea inițierii unei politici publice în domeniu.

- Este recomandabilă descrierea problemei, prin precizarea posibilelor efecte ale nonacțiunii guvernamentale (de exemplu: Populația urbană de vârstă școlară crește cu x persoane pe an, iar capacitatea de construcție de noi facilități de învățământ nu poate face față acestei creșteri).

- Nu este recomandată sugerarea în prezentarea problemei a răspunsului sau a unei soluții (de exemplu: Există prea puține case pentru tineri - o definiție de acest gen induce răspunsul că problema locativă a tinerilor poate fi rezolvată prin construcția de locuințe și nu permite identificarea altor alternative de rezolvare a problemei).

- Este recomandabilă limitarea la o problemă importantă și nu listarea tuturor problemelor dintr-un domeniu dat.

3. Denumirea politicii publice

- Denumirea programului de politici publice astfel încât să apară clar atât domeniul major de acțiune, cât și activitatea guvernamentală specifică.

Exemplu: Domeniu major - reforma administrației publice

Program - Profesionalizarea corpului funcționarilor publici

4. Scop

- La acest capitol trebuie precizat scopul general al rezolvării problemei. Scopul este general și desemnează situația care va exista la sfârșitul implementării politicii publice (de exemplu: îmbunătățirea calității învățământului preuniversitar).

5. Obiective generale/obiective specifice

- Obiectivele generale precizează direcțiile majore de acțiune (de exemplu: îmbunătățirea siguranței cetățenilor).

- Obiectivele specifice trebuie să fie concrete și măsurabile astfel încât să fie posibilă evaluarea rezultatelor implementării politicii publice. Obiectivele specifice reprezintă etapele intermediare care vor fi parcurse în vederea atingerii obiectivului general. Obiectivele trebuie să fie temporal stabilite, conținând indicații generale asupra perioadei în care vor fi atinse (reducerea cu 15% a infracționalității contra integrității persoanei până în anul 2007 și/sau introducerea programelor de calificare profesională în penitenciarele românești).

- Numărul obiectivelor trebuie să fie limitat, pentru a nu dispersa eforturile și cheltuielile, dar acestea trebuie să trateze dimensiunile-cheie ale problemei, mai ales în condițiile existenței unor resurse limitate.

6. Beneficiari

- Beneficiarii reprezintă orice individ, comunitate, grup social vizat (direct sau indirect) de implementarea politicii publice.

- Beneficiarii trebuie să fie identificați și descriși, luându-se în considerare toate caracteristicile socioeconomice relevante. Pentru toate categoriile de beneficiari trebuie prezentate date și estimări statistice atunci când sunt disponibile.
- Beneficiarii pot fi caracterizați de mai mulți indicatori: gen, grupe de vârstă, nivel de educație, profesie, mediul de rezidență, zonă geografică, statut economic, etnie etc.
- Beneficiarii direcți sunt acele categorii de persoane care constituie grupul-țintă al politicii publice (de exemplu, șomerii sunt beneficiarii direcți ai politicii de ocupare a forței de muncă).
- Se menționează beneficiarii indirecti, cum ar fi: familiile, în cazul în care politica publică are în vedere un membru al ei, sau comunitățile/localitățile, în cazul în care mai multe persoane beneficiază de acea politică publică.

7. Variante de soluționare

- În această secțiune variantele de soluționare trebuie expuse succint, inclusiv cea care ulterior va fi supusă spre implementare.
- Fiecare variantă trebuie să explice clar cum intenționează să rezolve problema sau să atingă obiectivele propuse ale politicii publice.
- Fiecare variantă trebuie caracterizată în funcție de eficiență, fezabilitate administrativă, eficacitate.
- Pentru fiecare variantă de soluționare trebuie menționat impactul din punct de vedere economic, social și eventual ecologic. Impactul este precizat succint, fiind posibilă anexarea la acest document a unor analize mai detaliate în funcție de complexitatea variantelor prezentate și de impactul acestora.
- Se precizează beneficiile și riscurile, după caz, pe termen scurt, mediu și lung pentru fiecare dintre variantele prezentate.
- Pentru fiecare variantă se precizează bugetul estimat pentru implementarea ei.
- Pentru fiecare dintre variantele prezentate se precizează modul în care ele ar putea fi implementate (proiectele de acte normative care trebuie elaborate, acțiunile pe care respectiva implementare le presupune etc.).

8. Procesul de consultare

- Scopul consultărilor vizează creșterea transparenței procesului decizional și permite în același timp acumularea de informații utile necesare rezolvării unei probleme de politică publică.
- Propunerea de politici publice conține o evidență a consultărilor, precum și a rezultatelor acestora.
- În această secțiune se precizează instituțiile care au fost consultate în procesul identificării variantelor de soluționare (de exemplu: instituții guvernamentale, organizații neguvernamentale, parteneri sociali, sectorul privat).
- Se menționează formele prin care au fost realizate consultările cu fiecare dintre instituțiile/organizațiile aparținând societății civile (de exemplu: întâlniri directe, conferințe etc.).
- Se precizează contribuția specifică a fiecăreia dintre instituțiile/organizațiile consultate la identificarea și fundamentarea variantelor.

9. Varianta de soluționare recomandată

- Se precizează varianta recomandată dintre variantele prezentate la pct. 5.

- Se enumeră principalele motive care au stat la baza alegerii opțiunii recomandate.

Detaliați în acest scop beneficiile și riscurile anticipate, precum și perioada în care acestea se vor produce.

- Se prezintă impactul pe care implementarea variantei recomandate îl va avea în plan economic, social și eventual ecologic.

- Sunt descrise grupurile sociale vizate de respectiva opțiune de politică publică, precum și măsura în care acestea vor beneficia sau vor fi afectate în urma implementării opțiunii recomandate.

- Se enumeră tipurile de analize realizate pentru fundamentarea opțiunii recomandate (de exemplu: analiză cost-beneficiu, analiză de risc) și principalele concluzii ale acestora.

- Documentele anexate la prezentul formular trebuie să conțină materiale relevante pentru fundamentarea variantei recomandate.

- Se precizează compatibilitatea variantei recomandate cu legislația română în vigoare, precum și cu normele europene în domeniu.

- Prezentarea variantei trebuie să conțină și o enumerare a activităților preconizate pentru susținerea implementării acesteia.

- Pentru fiecare dintre aceste acțiuni trebuie să existe o estimare a bugetului necesar realizării respectivei acțiuni.

Monitorizarea și evaluarea politicilor publice

Formular

I. Monitorizarea

1. Denumirea politicii publice (precizarea propunerii de politici publice care a stat la baza implementării)

2. Instituții și departamente însărcinate cu monitorizarea politicii publice

3. Metodologia monitorizării (indicatori utilizați)

4. Respectarea termenelor

	Termen preconizat	Termen realizat
Activitatea 1		
Activitatea 2		
Activitatea 3		
Activitatea ...		

5. Costurile implementării

	Cost preconizat	Cost realizat
--	-----------------	---------------

Activitatea 1		
Activitatea 2		
Activitatea 3		
Activitatea ...		

6. Descrierea desfășurării activităților cuprinse în planul de acțiune și compararea acestora cu conținutul activităților prezentat în propunerea de politici publice corespunzătoare

7. Întârzieri, neconcordanțe, depășiri de buget (motivații)

8. Recomandări.

II. Evaluarea

1. Denumirea politicii publice (precizarea eventualelor instituții care au contribuit la realizarea evaluării și tipul contribuției)

2. Metodologia de evaluare utilizată (indicatorii evaluării)

3. Realizarea obiectivelor în raport cu cele precizate în propunerea de politici publice

Obiective stabilite (cele precizate în propunerea de politici publice)	Obiective realizate (consultarea rapoartelor de monitorizare)

4. Descrierea activităților desfășurate, precum și evaluarea acestora în funcție de indicatorii precizați

5. Concluziile evaluării.

Instrucțiuni de completare a formularelor de monitorizare și evaluare

I. Monitorizarea

1. Denumirea politicii publice

Se precizează denumirea oficială a politicii publice, așa cum apare în propunerea de politici publice.

2. Instituții responsabile

Se precizează structurile responsabile și poziția administrativă a acestora în cadrul instituției. În cazul în care activitatea de monitorizare este desfășurată și de alte instituții publice, organizații civice și sociale, organizații internaționale sau companii private, institute de cercetare, universități, prezentați-le și descrieți contribuția acestora.

3. Metodologia de monitorizare (indicatori)

Menționați indicatorii urmăriți în activitatea de monitorizare.

Exemple de indicatori:

- indicatori administrativi - prezintă acțiunea guvernamentală din punct de vedere administrativ și managerial și redau capacitatea de planificare eficientă, capacitatea de a respecta termene limită, capacitatea de a utiliza rațional resursele pentru atingerea obiectivelor stabilite etc.;

- indicatori de performanță - pot fi economici, politici și sociali, ecologici ai dezvoltării umane etc. și sunt urmăriți pentru a evalua impactul efectiv al politicilor publice. De exemplu, pentru evaluarea succesului unei politici de dezvoltare a turismului, indicatorii ar putea fi: numărul sosirilor în unitățile de cazare, numărul înnoptărilor în unitățile de cazare sau indicele de utilizare netă a locurilor de cazare. În funcție de sectoare, pot fi utilizați indicatori specifici.

4. Respectarea termenelor

Pe coloana din stânga se precizează termenele de realizare a activităților, așa cum apar formulate în propunerea de politici publice. Pe coloana din stânga se precizează termenele reale de realizare a activităților.

5. Costurile implementării

Pe coloana din stânga se precizează costurile preconizate în propunerea de politici publice. Pe coloana din dreapta se precizează costurile reale ale implementării.

6. Descrierea activităților

Se descriu activitățile desfășurate până în prezent, precizându-se, acolo unde este cazul, dacă au existat întârzieri în realizarea lor sau modificări în conținutul lor, comparativ cu activitățile incluse în planul de acțiune.

7. Întârzieri, neconcordanțe, depășiri de buget (motivații)

Se precizează principalele neconcordanțe, întârzieri în respectarea termenelor propuse, precum și eventualele depășiri de buget. Se precizează motivele de producere a acestora.

8. Recomandări

Se menționează principalele concluzii rezultate în urma activității de monitorizare, precum și măsurile corective recomandate.

II. Evaluarea politicii publice

1. Denumirea politicii evaluate

Sunt denumite structurile responsabile și poziția administrativă a acestora. În cazul în care activitatea de evaluare este desfășurată împreună cu alte instituții publice, organizații civice și sociale, organizații internaționale sau sunt preluate prin contractare de companii private, institute de cercetare, universități, prezentați-le și descrieți contribuția acestora.

2. Metodologie

Se descriu metodologia de evaluare și împărțirea în timp/etape a acesteia. Sunt menționați indicatorii de evaluare utilizați.

3. Realizarea obiectivelor

În momentul evaluării se utilizează datele obținute în etapa de monitorizare. Sunt enumerate rezultatele implementării politicii publice, descriindu-se în ce măsură corespund cu obiectivele stabilite inițial. Atunci când sunt enumerate rezultatele, se cuantifică, acolo unde este cazul, și se detaliază modificările instituționale produse, precum și impactul realizat asupra grupurilor-țintă.

4. Descrierea activităților

Se descriu modul de desfășurare a activităților, precum și modul în care acestea se conformează activităților prezentate în planul de acțiune.

5. Concluziile evaluării

Se menționează principalele concluzii rezultate în urma activității de evaluare, în special în ceea ce privește următoarele aspecte:

- în ce măsură problema de politică publică a fost rezolvată;
- dacă se recomandă reluarea întregului proces al politicii publice sau numai a anumitor aspecte ale acestuia și cum anume.
